

Hæffners fader. Att sonen härvid sammanträffat med Goethe kan man väl nästan taga för givet. Schilling säger också, att Hæffner som komponist visat ett avgjort intresse för just Goethes lyrik. Då endast några få Hæffnersånger till text av denne diktare finnas bevarade i Sverige, måste man sålunda antaga, att Hæffner under sin uppväxttid sysslats med komponerandet av Goethetexter. Detta är emellertid ej den enda orsaken till att jag velat nämna denna episod. För Hæffners djupt rotade romantiska läggning blev givetvis en bekantskap, om ock flyktig med den store diktarfursten av stor betydelse. Hans romantiska anda fick härigenom en kraftig näring.

(Eftertryck i varje form förbjudes.)

Gösta Morin.

Några erfarenheter från den nya organistexamen.

I den med förra numret begynta diskussionen lämnas för dagen ordet åt professor Gustaf Aulén, domkapitelsombud i Lund och musikedirektör Svante Sjöberg, Karlskrona, vilken tjänstgjort som Musikakademiens ombud.

I.

Jag sammanfattar mina erfarenheter från organistexamina, som inom parentes sagt icke bara äro erfarenheter från den nya organistexamen, utan också mer än femtonåriga erfarenheter från den äldre, i följande önskemål, vilka dels röra examensstadgan, dels dennas praktiska tillämpning.

1) Examens namn bör förändras därhän att ordet »lägre» strykes. Skäl härför ha tillräckligt givits i tidigare uttalanden. Man må gärna kalla en annan organistexamen »högre», blott man låter bli att kalla denna »lägre».

2) I examen måste ovillkorligen såsom ett ämne ingå liturgik. Naturligtvis kan det icke vara fråga om någon stor kurs. Men det måste finnas garanti för att examinanderna äga åtminstone den allra elementäraste kännedom om vår kyrkas gudstjänstordning och om dess kyrkomusikaliska böcker. Då jag en gång frågade en examinand, när litanian skulle användas, fick jag svaret: på juldagen. Mångfaldiga exempel på den grövsta okunnighet kunde relateras.

3) Apparaten med två ombud för den Musikaliska Akademien är onödigt tung. Det är naturligtvis en högviktig sak att Akademien är representerad. Men det kunde gott räcka med *en* censor från detta håll.

4) Mottagandet av examensanmälningar och avgifter ävensom utsändandet av meddelanden rörande examen böra omhänderhavas av examinators.

5) Examinator bör äga säte och stämma vid betygssättningen.

6) Vad tillämpningen av examensstadgan beträffar kan det icke nog starkt betonas, att allt måste koncentreras kring det gudstjänstliga spelet och den gudstjänstliga sången. Även om vederbörande examinand aldrig så väl nött in ett »stycke», kan detta på intet sätt ersätta vad som eventuellt brister i fråga om koralspel. Det sätt, på vilket examensstadgan handhaves, måste slå fast denna princip med en sådan tydlighet, att alla som meddela förberedande undervisning rätta sig därefter.

Till sist vill jag såsom ett allmänt önskemål i fråga om organist-examina framhålla följande: det bästa vore, om examensställena i landet inskränktes till ett fåtal, fyra eller fem, och att samtidigt kvalificerad undervisning ordnades på dessa ställen.

Lund den 6 febr. 1933.

Gustaf Aulén.

II.

Doktor Anrep-Nordins erfarenheter om den lägre organistexamen och hans på grund härav framställda önskemål sammanfalla i det närmaste med de rön, som jag såsom organistexamenscensor gjort.

Den lägre organistexamen bör absolut byta namn; ordet »lägre» kan av en del människor lätt tydas såsom »mindervärdig»; det kan resultera i en värdesättning av examen, som gör att den ingalunda i allmänna meningen blir vad den är — en examen, vars fordringar blivit satta sådana, att den examinerade må bli en god *gudstjänstspelare* och vilka examensfordringar upprätthållas — och att den icke, såsom den gamla examen — sådan den i landsorten för det mesta absolverades — är en mindre god examen.

Komplettering av examen bör få äga rum, men inskränkas till endast en gång för varje ämne. Det skulle för övrigt i längden nog bli förenat med stora svårigheter att upprätthålla ett kompletteringsförbud. Hur skall t. ex. examinator och censorer kunna veta, om en till examen anmäld icke till äventyrs redan avlagt examen hos en annan examinator, och nu vill taga om examen för att erhålla högre betyg? Nej, examen bör få avläggas en gång till för ernående av högre betyg, och varje särskilt betyg må få kunna kompletteras.

I likhet med doktor Anrep-Nordin har även undertecknad framhållit att examensuppgifterna i harmoni böra utlämnas genom Musikakademiens försorg, på det att enhetlighet må uppnås på alla examinationsplatser.

Doktor Anrep-Nordin vill för högre betygsgader fordra preluderingsförmåga; så långt tror jag ej man bör gå, men förmår examinand göra ett gott självständigt preludium må detta naturligtvis kunna bidra till högre värdesättning av hans kunskaper.

Mina reflektioner sammanfalla således i huvudsak med doktor Anrep-Nordins, och i likhet med honom finner jag en smula orättvist att examinator icke ens kan få underteckna betyget, vilket jag ock en gång varit i tillfälle att för vederbörande framhålla.

Svante Sjöberg.